

RAHANDUSMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Ametiasutuse teenistuskohdade koosseisu täitmine

Sissejuhatus

- Juhendi eesmärk on anda soovituslikud juhised, mil viisil täita ühinenud omavalitsuse uue ametiasutuse ametikohad ja töökohad.
- Juhend ei keskendu põhjalikult üldisematele suunistele ja soovitustele inimressursi juhtimiseks ning personali ja värbamispoliitika kujundamiseks uues vallas.
- Juhend on jagatud kaheks osaks:
 - Soovituslikud toimingud enne ühinemist
 - Soovituslikud toimingud peale ühinemist
- Suuremas osas keskendub juhised pärast ühinemist tehtavatele toimingutele
- Juhendile on lisatud:
 - soovituslik uue ametiasutuse teenistuskohade koosseis,
 - soovituslik ajakava,
 - erinevate valitsuse ja volikogu õigusaktide, üleviimise, ümberpaigutamise ja koondamise teadete ja ametiasutuse juhti käskkirjade näidised

RAHANDUSMINISTEERIUM

Soovituslikud toimingud enne ühinemist

Soovituslikud toimingud enne ühinemist

- Personalivaldkonna alase komisjoni moodustamine
- Uue ametiasutuse struktuur ja teenistuskohdade koosseis
- Ametnike värbamise ja valiku kord
- Ametnike haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele esitatavad nõuded
- Ametijuhendid ja tööülesannete kirjeldused
- Ametnike koolitamine ja töötajate täiendõpe

Personalivaldkonna alase komisjoni moodustamine

- Antakse ühinemiskomisjoni mõnele töörühmale volitused või moodustatakse eraldi komisjon
- Uue ametiasutuse struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu eelnõu välja töötamine
- Olemasolevate teenistujate kaardistamine
- Koosseisu täitmise ettepanekute tegemine
- Tähtaegade jälgimine

Ametnike värbamise ja valiku kord

- Tuleks välja töötada ja kehtestada ametnike värbamise ja valiku kord. Võib kehtestada mitmel viisil:
 - kõikide ühinevate KOV-ide valitsuste poolt identsena enne ühinemist (nt Saaremaa valla ametiasutuste ametnike värbamise ja valiku kord, jõustumisega valimistulemuste väljakuulutamisel);
 - kui ühinemislepingus on kokkulepitud, et kuni uue valla õigusaktide kehtestamiseni lähtutakse ühe ühineva KOV-i õigusaktidest, siis võib kehtestada korra enne ühinemist selle KOV-i valitsus;
 - korra võib kehtestada pärast ühinemist kõikide ametis olevate valitsuste poolt;
 - korra võib kehtestada pärast ühinemist ametisse kinnitatud uus valitsus, seda küll ainult juhul kui uus valitsus jõuab selle korra kehtestada enne kui volikogu kehtestab uue ametiasutuse struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu.

Ametnike haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele esitatavad nõuded

- Selleks, et uue ametiasutuse teenistuskohti täita ja hinnata ametnike vastavust ametikoha nõuetele, on vaja esmalt teada, millised on teenistuskohtadele esitatavad nõuded.
- Üldised nõuded teenistuskohtadele tulenevad ATS-ist ja ATS § 14 lõike 3 alusel kehtestatud volikogu otsusest, täpsemad nõuded saab kehtestada ametijuhendis.
- Vt lisa ATS käsiraamat ptk 2, osa A

Ametijuhendid ja tööülesannete kirjeldused

- Kehtestatud ametijuhend ja tööülesannete kirjeldus peab olema kaasas üleviimise, ümberpaigutamise ja koondamise teatega, kui pakutakse koondamise puhul teist ametikohta.
- Ametijuhendite ja tööülesannete kirjelduste kehtestamise võimalused:
 - komisjonid koostavad ametijuhendite eelnõud ning need allkirjastatakse vallavanemate/ linnapeade poolt, kelle koosseisust ametikoht on üle viidud;
 - komisjonid koostavad ametijuhendite eelnõud ning olemasolevad vallavanemad/ linnapead volitavad igaüks enda ametiasutuse koosseisust üle viidud teenistuskohdadele ametijuhendite kehtestamise ühele vallavanematest/ linnapeadest;
 - komisjonid koostavad ametijuhendite eelnõud ning nende kehtestamisega oodatakse, kuni uus vallavanem/ linnapea ja valitsus on ametisse nimetatud, kes allkirjastab ametijuhendid, misjärel saab alles alustama koondamisteatiste väljastamise ja konkursside korraldamist.

Ametnike koolitamine ja töötajate täiendõpe

- Uue ametiasutuse teenistuskohtade koosseisus struktuuris olevate uute ameti- ja töökohtade täitmiseks, mis eeldavad haridust, töökogemust, teadmisi või oskusi, mida ühinenud KOV-ides ei leidu, tuleks **esmaselt eelistada olemasolevate ametnike ja töötajate koolitust ja täiendõpet**, kui sellise õppe korraldamine ei põhjusta tööandjale ebaproportsionaalselt suuri kulusid
- Näide
 - Lastekaitsetöötaja ametikoha täitmine
 - Koolituse pakkumine, muudetud ülesannetega ametikoht

RAHANDUSMINISTEERIUM

Soovituslikud toimingud pärast ühinemist

Ametiasutuste tegevuse ümber korraldamine

- Volikogu otsustab, kuidas ta uue KOV-i koosseisu üle tulnud asutuste tegevuse ümber korraldab:
 - lõpetab tegutsevad ametiasutused ja moodustab uue;
 - liidab tegutsevad ametiasutused, st liidetav või liidetavad asutused lõpetavad tegevuse ja asutus, mille juurde liidetakse, jätkab tegevust;
 - tegutsevad ametiasutused ühendatakse, st ühendatavad ametiasutused lõpetavad tegevuse ja ühendatavate baasil moodustub uus asutus;
 - üks (või mitu) tegutsev ametiasutus jaotatakse kaheks, st jagunev asutus lõpetab tegevuse;
 - luuakse uus ametiasutus ühest tegutsevast ametiasutusest eraldamise teel.

Ühinemisel on soovituslik kasutada eelkõige ametiasutuste liitmist või ühendamist, et tagada asutuste tegevuse järjepidevus ja õigusjärglus.

Uue ametiasutuse ameti- ja töökohtade täitmine

Kui on olemas järgmised õigusaktid, saab alustada teenistuskohdade koosseisu täitmisega:

- Ametiasutuste tegevuse ümberkorraldamine
- Uue ametiasutuse põhimäärus
- Uue ametiasutuse struktuur ja teenistuskohdade koosseis
- Uue ametiasutuse palgajuhend
- Ametnike värbamise ja valikud kord
- Ametnike haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele esitatavad nõuded
- Ametijuhendid ja tööülesannete kirjeldused

Uue ametiasutuse ameti- ja töökohtade täitmine

- Olemasoleva ametikoha/ töökoha täitmine:
 - valitakse olemasolevatel ametikohtadel/ töökohtadel olevate isikute seast inimene, kes vastab enim ametikoha/ töökohale esitatavatele tingimustele – üleviimine ATS § 98 lg 1 p 1. Konkurssi korraldama ei pea. Teistel samal ametikohal/ töökohal olevatele isikutele pakutakse tema haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele vastavat ning eelmise kohaga sarnaste ülesannetega kohta.
- Uue ametikoha/ töökoha täitmine:
 - tuleb pakkuda koondamissituatsioonis olevale ametnikule või töötajale, kui see vastab tema haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele ja on eelmise kohaga sarnaste ülesannetega. Kui täitjat ei leia, siis avalik konkurss

Uue ametiasutuse ameti- ja töökohtade täitmine

- Kõik ametnikud, kes on rasedad, kellel on õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele või kes kasvatavad alla kolmeaastast last, jätkavad uues ametiasutuses samal ametikohal või kokkuleppel ametnikuga saab nad üle viia või ümber paigutada mõnele teisele ametikohale.
- Kõik töötajad, kes on rasedad, või kellel on õigus saada rasedus- või sünnituspuhkust, või kes kasutavad lapsehoolduspuhkust või lapsendaja puhkust, tuleb üle viia samale töökohale või kokkuleppel töötajaga viia üle teisele tööle

Uue ametiasutuse ameti- ja töökohtade täitmine

- Kui on olemas alus ametniku/ töötaja üleviimiseks, ATS § 98 lg 1 p 1/TLS § 112 alusel, st ta jätkaks uues ametiasutuses samal ametikohal/ töökohal ning teenistuskoha asukoht/ töö tegemise koht ei muutu, **ei ole isikul õigus üleviimisest keelduda.**
- Juhul kui isik keeldub sellisel juhul üleviimisest, **ei ole tegemist koondamissituatsiooniga** ning kohaldatakse ametnikule teenistusest vabastamist tema enda soovil ja töötajale töölepingu korralist ülesütlemist töötaja poolt

Uue ametiasutuse ameti- ja töökohtade täitmine

- Üleviimine
 - Üleviimine samale ametikohale
 - Üleviimine muudetud ülesannetega ametikohale
 - Üleviimine teisele ametikohale
- Ümberpaigutamine
- Sisekonkurss
- Avalik konkurss
- Muud personaliotsingu meetmed

Üleviimine samale ametikohale (ATS § 98 lg 1 p1 ja TLS § 112)

- Ametnik/ töötaja, kelle ametikoht/ töökoht ja teenistusülesanded uue ametiasutuse koosseisus ei muutu selliselt, et see eeldaks ametnikult/ töötajalt uuel ametikohal teistsugust haridust või töökogemust või teistsuguseid teadmisi või oskusi, jätkab teenistust uue ametiasutuse koosseisus.
- Üleviimine ei eelda üleviidava nõusolekut, kui ei muutu ametikoha või töö tegemise asukoht.
- Juhul kui on sellistel kohtadel rohkem kui üks inimene, tuleb hinnata, kes vastab enim nõuetele.
- Ei saa nõuda koondamist, kui ei ole üleviimisega nõus. Sellisel juhul teenistusest vabastamine omal soovil või töölepingu erakorraline ülesütlemine töötaja poolt

Näited

- **Hallatav territoorium suureneb**
 - Tuleb lähtudes konkreetse isiku ametijuhendist või töölepingust igakordselt hinnata, kas territooriumi suurenemine toob kaasa töösuhte tingimuste olulise muutumise või mitte.
- **Spetsialiseerumine**
 - Töövaldkond jääb samaks, kuid kitseneb

Üleviimine teisele ametikohale (ATS § 90 lg 7)

- Koondamissituatsioonis olevatele ametnikele pakutakse võimaluse korral tema haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele vastavat ja eelmise ametikohaga sarnaste teenistusülesannetega ametikohta.
 - Üleviimine eeldab ametniku kirjalikku nõusolekut.
 - Ametnik saab valida, kas üleviimine või koondamine.
 - Üleviimise aluseks ATS § 98 lg 1 p 3

Üleviimine muudetud ülesannetega ametikohale (ATS § 90 lg 4)

- Koondamissituatsioonis olevatele ametnikele pakutakse võimalust asuda muudetud ametikoha ülesannetega ametikohale, mis eeldab teistsugust haridust, töökogemust, teadmisi ja oskusi:
 - kui senisel ametikohal, kuid ametniku eelloetletud omadused sobivad ametikoha muudetud ülesannete täitmiseks või
 - kui ametniku vahetu või kõrgemalseisev juht peab võimalikuks teda mõistliku aja jooksul ametialasel koolitusel ette valmistada neid täitma.
- Üleviimine eeldab ametniku valmisolekut koolituse läbimiseks.
- Üleviimise aluseks ATS § 98 lg 1 p 1 alusel

Ametnike ümberpaigutamine (ATS § 98 lg 1 p 2)

- Ümberpaigutamine on sobiv lahendus olukorras, kus uue ametiasutuse teenistuskohdade koosseisus moodustatavale ametikohale oskuste teadmiste ja töökogemuse poolest sobivaim kandidaat **ei tööta ühinenud KOVis samal ametikohal**, millele ta üle soovitakse viia (nt jurist vallasekretäriks, maanõunik maaosakonna juhatajaks).

Näide

Ühinenud KOV-ide vallasekretärid ja jurist.

- Vallasekretäridel on kõigil kutsetunnistused, juristil on magistrikraad.
- Võib ATS § 98 lg 1 p 1 asemel kohaldada ATS § 98 lg 1 p 2 ja paigutada ametnik juristi ametikohalt ümber vallasekretäri ametikohale.
- Tuleb võtta arvesse ATS § 90 lg 5 nimetatud eelisõigust.

Sisekonkurss

- Uuetele ametikohtadele, millele leidub täitjaid ühinenud KOV-ides.
- Eelkõige ametnike/ töötajate seas, kellele ei ole neid kohti pakutud koondamise käigus, kuna teenistusülesanded erinevad nende praegustest teenistusülesannetest.
- Näited
 - Kommunikatsiooniekspert
 - Osakonnajuhataja

Avalik konkurss

- Uue ametikohtade/töökohtade täitmiseks, mis eeldavad haridust, töökogemust, teadmisi või oskusi, mida ühinenud KOV-ides ei leidu, tuleks võimalusel eelistada olemasolevate ametnike/ töötajate koolitamist ja täiendõpet.
- Juhul kui vajalikke teadmisi ja oskusi ei ole võimalik koolitusega/ täiendõppega saavutada või ei leidu ametnikku/ töötajat, kes oleks nõus koolitust/ täiendõpet läbima, võib uue ametikoha/ töökoha täita avaliku konkursi korras.

Muude personaliotsingu võimaluste kasutamine

- Vaba ametikoht on võimalik täita sihtotsinguga, kui selle täitmiseks väljakuulutatud avalik konkurss on luhtunud.
- Töökoha täitmisel ei ole kohustuslik konkursi korraldamine, võib kasutada ka nt sihtotsingut või personalitööga tegelevate ettevõtete teenuseid.

Ametniku üleviimise, ümberpaigutamise ja koondamise korraldamine

- ATS § 98 lg 1 p 1 alusel üleviimiseks tuleb koostada kirjalik teade, mille allkirjastab ametisse nimetamise õigus omav isik. Tuleb esitada vähemalt 30 päeva ette ehk hiljemalt 01.12.2017.
- Kui üleviimise aluseks on ATS § 98 lg 1 p 2-3, tuleb koostada koondamisteade, kus pakutakse teist ametikohta või koondamist. Kui ametnik valib koondamise, hakkas etteteatamise tähtaeg jooksva koondamisteate kättesaamisest. Vastamistähtaja määrab KOV ise.
- Teadetes tuleks põhjendada, miks ametnik üle viiakse, miks pakutakse teist ametikohta või miks ta koondatakse.

Töötaja üleviimise korraldamine

- Kirjalik teatis hiljemalt üks kuu enne üleminekut ehk 30.11.2017.
- Juhul kui üleviimisega kaasnevad TLS § 5 lõikes 1 loetletud tingimuste muutmine, tuleb töötajaga nendes kokku leppida ja vormistada töölepingu muudatus. Kui töötaja muutuvate tingimustega ei nõustu, tuleb töötaja koondada. Kui muutuvaid tingimusi ei ole, ei saa töötaja koondamist nõuda.
- Üle saab viia ainult need töötajad, kes töötavad TL alusel töökohadel, mis on ametiasutuse struktuuris ja teenistuskohade koosseisus.
- Soodustingimustel töötava töötaja üleviimisel säilivad talle ATS § 110 lõike 1 punktides 2 ja 3 kehtestatud soodustingimused ka uuel töökohal.

Konkursside korraldamine

- Üldreeglina tuleb ametikohad täita konkursi korras. Töökohad võib täita, kuid ei pea täitma konkursi korras.
- Avalik konkurss puhul ei tohi kandidaatide taotluste esitamise tähtaeg olla lühem kui 14 kalendripäeva avaliku teenistuse kesksel veebilehel konkursikuulutuse avaldamise päevast arvates.
- Sisekonkursi puhul ei tohi kandidaatide taotluste esitamise tähtaeg olla lühem kui 14 kalendripäeva konkursikuulutuse avaldamise päevast arvates. Nt e-mailiga edastamisest
- Soovitatav on korraldada konkursid enne 31.12.2017, kuid ajanappusel võib avalikke konkursse korraldada ka hiljem. Sisekonkursid on soovitatav kuulutada välja hiljemalt 31.12.2017, et kõigil ühinevate KOV-ide ametiasutuste teenistujatel oleks võimalus kandideerida.

Ametikoha koondamine

- Oluline jälgida etteteatamise tähtaegu ja teenistusest vabastamise piiranguid.
- Koondamisteade peab olema kirjalik. Võimaluse korral tuleb pakkuda teist ametikohta või töökohta.
- Ametnik koondatakse ja koondamishüvitist makstakse juhul, kui:
 - koondamise tõttu vabastatavale ametnikule ei ole tema hariduse, teadmiste, oskuste ja töökogemusega sobivat ametikohta pakkuda;
 - ametnik ei soovi pakutavale ametikohale asuda;
 - ametnikule pakutakse töökohta ja ta võtab selle vastu;
 - ametikoha üleviimisel muutub ametikoha asukoht ning ametnik ei anna kirjalikku nõusolekut üleviimise kohta.

Koondamine jõustub 31.12.2017 olenemata etteteatamise tähtajast.

Puudujäävate tööpäevade eest **makstakse koondamishüvitisele lisaks palka!**

Töökoha koondamine

- Kirjalik ülesütlemise avaldus
 - Töökoha koondamisel pakutakse muud tema haridusele, kogemusele ja oskustele vastavat sarnaste ülesannete töökohta.
 - Töötaja koondatakse ja talle makstakse koondamishüvitist juhul, kui:
 - töötaja ei soovi pakutavale töökohale asuda;
 - töötaja ei ole nõus töötingimuste muutmisega.
- Koondamine jõustub 31.12.2017, vajadusel hüvitatakse etteteatamise tähtajast puudu jäänud aeg.

Täiendavate hüvitiste või preemiate maksmine koondamisel

- Preemia koos muu aasta jooksul makstud muutuvpalgaga ei tohi ületada 20% ametniku aastasest põhipalgast
- Ametiasutuste tegevuse ümberkorraldamisega kaasnevad kulud, sh hüvitiste maksmine on abikõlblikud kulud ühinemistoetusest rahastamiseks.
- Kui ühinemislepingutes on kokku lepitud, võib preemiat maksta (ja see on ka ühinemistoetusest rahastatav) ka pärast 01.01.2018 toimival koondamisel, kuid koondamine peab olema tingitud ühinemisest. Nt kui ametiasutuse töö käivitumisest mõne aja pärast selgub, et kehtestatud teenistuskohdade koosseis ei olnud optimaalne ning seda muudetakse.

Koondamishüvitiste või preemiate maksmine koondamisel VV poolt ühendamisel

- Ametiasutuste tegevuse ümberkorraldamine, sealhulgas hüvitiste maksmine, otseselt ühinemisega kaasnev kulu, mis kompenseeritakse KOV-idele kuludokumentide alusel riigieelarvest.
- VV poolt algatatud ühinemistel kuuluvad riigieelarvest kompenseerimisele ainult 01.01.2018 läbiviidud koondamised, st kui ühinemisest tulenevalt muudetakse ametiasutuse struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu pärast 01.01.2018, siis neid ei kompenseerita riigieelarvest.

Ametniku üleviimise, ümberpaigutamise ja koondamise vormistamine

- Vormistatakse ametisse nimetamise õigust omava isiku käskkirjaga. Üldjuhul uus valitsuse juht.
- Üleviimise ja ümberpaigutamise korral vabastatakse ametnik ametikohalt ja viiakse üle/ paigutatakse ümber teisele ametikohale. Koondamise puhul vabastatakse ametnik teenistustest.
- Käskkirjad on haldusaktid ja peavad sisaldama põhjendust üleviimise, ümberpaigutamise, koondamise kohta, kui seda ei ole varasemalt talle teatavaks tehtud.
- Käskkirjas tuleb viidata ka ametniku nõusolekule või keeldumisele, kui seda on olnud vaja küsida.

Töötaja üleviimise ja koondamise vormistamine

- Tavalise töölepingu ja soodustingimustel töölepingu puhul vormistatakse töötaja üleviimine töölepingu lisana, kus sätestatakse tööandja ja muude töötingimuste muutumine.
- Koondamine on töölepingu erakorraline ülesütlemine, mis tuleb vormistada kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ülesütlemise avaldusena ja tööandja peab ülesütlemist kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis põhjendama.

Teenistuslehed

- Kohaliku omavalitsuse ametiasutused on kohustatud ATS § 124 lõike 2 alusel pidama ametnike kohta teenistuslehte.
- Isikute, kellel ei jätkata teenistusstaazi arvestamist, teenistuslehed edastatakse Riigi Tugiteenuste Keskusesse aadressil Sõbra 56, Tartu 51013
- Teenistuslehele kantakse ka ametniku üleviimine või ümberpaigutamine.

Töötuskindlustushüvitis ja kindlustushüvitis

- Kõigil koondatud ametnikel ja töötajatel on õigus töötuskindlustushüvitisele ja kindlustushüvitisele, kui nad vastavad töötuskindlustuse seaduses sätestatud nõuetele.
- Kindlustushüvitise taotlemiseks koondamise korral esitab tööandja töötukassale vormikohase avalduse viie kalendripäeva jooksul töö- või teenistussuhte lõppemisest arvates.

RAHANDUSMINISTEERIUM

Täna! Küsimused?

<http://haldusreform.fin.ee>

haldusreform@fin.ee